

Na cijepljenje protiv infektivnog oboljenja probavnog sustava dojenčadi i male djece (rotavirusa)

Rotavirusi su rasprostranjeni diljem svijeta i najčešći su uzrok oboljenja probavnog sustava (gastroenteritis) u dojenačkoj dobi i kod male djece. Virusi se razmnožavaju u tankom crijevu oboljele osobe te se u velikoj mjeri izlučuju putem stolice. Rotavirusi su vrlo zarazni. Pretežno se prenose izravnim ili neizravnim kontaktom, a rjeđe putem hrane i vode. Već je i mali broj uzročnika dovoljan za infekciju.

Budući da su virusi u okolišu vrlo stabilni, higijenskim mjerama gotovo i nije moguće spriječiti infekciju male djece rotavirusom. Zbog toga visoki postotak djece u prvim godinama života oboli od teških proljeva izazvanih rotavirusom, a nerijetko i više puta.

Teški znaci oboljenja prvenstveno se mogu javiti kod vrlo male djece. Glavni su simptomi vodenast proljev (često i do 20 puta dnevno), povraćanje, povišena temperatura, većinom povezana s bolovima u stomaku. Simptomi se većinom zadržavaju od 2 do 6 dana. Gubitak vode (dehidracija) koji se često javlja zbog teških proljeva kod malih bolesnika može biti opasan po život te se u pravilu mora liječiti u bolnici. Tijekovi bolesti sa smrtnim ishodom u ovim su područjima vrlo rijetki, no u cijeloj Europskoj uniji svaki dan jedno dijete umre od posljedica gastroenteritisa prouzročenog rotavirusom.

Cjepivo

Cjepiva protiv rotavirusa sadrže žive no oslabljene viruse. Postoje različita cjepiva, a za sve je dokazana visoka učinkovitost protiv infekcije rotavirusom. Cjepivo se, ovisno o njegovoj vrsti, daje 2 ili 3 puta (treba se pridržavati uputa proizvođača cjepiva) u razmaku od po najmanje 4 tjedna, u usta djeteta koje se cijepi (oralna primjena). Informacije o početku i trajanju cjepiva možete zatražiti od svog liječnika. Nakon dovršene osnovne imunizacije ne preporučuju se ponovna cijepljenja.

Tko bi se i kada trebao cijepiti?

Od srpnja 2013. Stalna komisija za cijepljenje (STIKO) preporučuje cijepljenje protiv rotavirusa za svu dojenčad u Njemačkoj. Preporučuje se da se cijepljenje protiv rotavirusa započne što prije nakon navršenih 6 tjedana života, a najkasnije do 12. tjedna života. Izričito se preporučuje da se serija cijepljenja dovrši u dobi od 24 do 32 tjedna života (ovisno o cjepivu).

Cijepljenje se može obaviti istodobno s drugim viševalentnim cjepivom protiv difterije, hripavca, tetanusa, dječje paralize, hepatitisa B i oboljenja uzrokovanih bakterijom *Haemophilus influenzae* tip b (5- odnosno 6-valentna cjepiva), koje se preporučuje za tu dob. Cjepivo se također može dati istodobno s konjugiranim cjepivom protiv pneumokoka koje se preporučuje u dojenačkom uzrastu.

Tko se ne bi trebao cijepiti?

Cijepiti se ne bi trebale osobe koje boluju od akutne bolesti s povišenom temperaturom koja zahtijeva liječnički tretman. U pravilu se ne bi trebala cijepiti niti djeca s imunodeficijencijom – urođenom, stečenom ili uvjetovanom lijekovima. Dojenčad kod kojih se javio ileus crijeva i djeca s urođenim deformacijama probavnog sustava ne bi se trebala cijepiti. Cijepljenje bi se trebalo odgoditi kod dojenčadi koja pati od proljeva ili povraćanja.

Ponašanje nakon cijepljenja

Cijepljenoj osobi nije potrebna posebna poštuda. Cijepljenje se može obaviti neovisno o uzimanju hrane, pića ili majčina mlijeka.

U pojedinačnim se slučajevima virusi iz cjepiva mogu prenijeti na nezaštićene osobe s kojima cijepljena osoba dođe u kontakt. Zdrave osobe u pravilu neće oboljeti, no osobe s oslabljenim imunološkim sustavom (npr. bolesnici koji boluju od tumora ili primaju imunosupresivnu terapiju) svejedno bi radi predostrožnosti trebale izbjegavati kontakt s tek cijepljenim dojenčeta otprilike 14 dana.

Osobe koje se brinu za nedavno cijepljenu dojenčad trebale bi paziti na temeljitu higijenu upravo kod previjanja. Cijepljenje djeteta ne nosi nikakve opasnosti, čak i ako u njegovoj okolini živi trudnica.

Moguće opće reakcije nakon cijepljenja

Nakon cijepljenja se kao izraz normalnog sukoba tijela s cjepivom često odnosno vrlo često (kod više od 10 posto cijepljenih) javlja povišena temperatura, proljev, povraćanje, gubitak apetita i druge tegobe u želucu i crijevima. Akutni simptomi dišnih putova javljaju se povremeno odnosno učestalo (od 0,1 do 1 odnosno od 1 do 10 posto), a upala srednjeg uha samo u pojedinačnim slučajevima. Vrlo se često javlja razdražljivost, a ponekad plač, smetnje spavanja, umor i pospanost. Ponekad se nakon cijepljenja protiv rotavirusa javi osip na koži.

Te pojave u pravilu su prolaznog karaktera te jenjavaju brzo i bez posljedica. Nakon 2. doze cjepiva ne javljaju se češće nego nakon prve doze. Rijetki su izvještaji o težem tijeku bolesti, a u studijama su se opisani simptomi otprilike podjednako učestalo javljali kod cijepljene djece i djece iz kontrolne skupine koja nisu primila cjepivo.

Mogu li se nakon cijepljenja javiti komplikacije?

Komplikacije cijepljenja posljedice su cijepljenja koje su snažnije od uobičajenih reakcija na cjepivo i znatno ugrožavaju zdravstveno stanje primatelja cjepiva. Ne može se isključiti neznatno povećana opasnost od pojave ileusa crijeva u razdoblju od 31 dan, uglavnom unutar 7 dana nakon primanja 1. doze cjepiva protiv rotavirusa, a u iznimnim slučajevima i nakon 2. doze. Simptomi koji mogu ukazivati na ileus crijeva su jaki bolovi u stomaku, dugotrajno povraćanje, krv u stolici, nadutost i/ili visoka temperatura. Ako se u navedenom razdoblju jave opisani simptomi, odmah se obratite liječniku/liječnici. Rijetko su opažene reakcije vezane za preosjetljivost, npr. na koži (utikarija), ili grčevi bronhijalne muskulature. Druge komplikacije vezane za danas dopuštena moderna cjepiva protiv rotavirusa nisu poznate.

Savjetovanje o mogućim nuspojavama od strane liječnika koji obavlja cijepljenje

Liječnik će vam, kao dopunu ovoj tiskanici, ponuditi i informativni razgovor.

Ako se nakon cijepljenja jave simptomi koji su jači od prethodno opisanih kratkotrajnih općih reakcija, liječnik koji je obavio cijepljenje također vam stoji na raspolaganju za savjet.

Liječnika ćete naći ovdje:

Izjava o odricanju odgovornosti

Prijevod izvornika informiranog pristanka (stanje: 03/2016) načinjen je uz dopuštenje Njemačkoga zelenog križa (Deutsches Grünes Kreuz e.V.) po nalogu Instituta Robert Koch. Mjerodavan je njemački tekst. Ne odgovaramo za eventualne pogreške u prijevodu, kao ni za aktualnost ovoga prijevoda u slučaju naknadne prerade njemačkoga izvornika.

Ime i prezime _____

Name

Cijepljenje protiv oboljenja uzrokovanih rotavirusom*Schutzimpfung gegen Rotavirus-Erkrankungen*

U pravitku se nalazi informativna tiskanica o provođenju cijepljenja protiv oboljenja uzrokovanih rotavirusom. U njoj se nalaze važni podatci o bolestima koje se izbjegavaju cijepljenjem, zatim o cjepivu, cijepljenju, ponašanju nakon cijepljenja te o reakcijama na cjepivo i mogućim komplikacijama prilikom cijepljenja.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Rotavirus-Erkrankungen. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbare Krankheit, den Impfstoff, die Impfung, das Verhalten nach der Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

Prije cijepljenja dodatno su potrebne sljedeće informacije:

Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Je li kod osobe koja se cijepi prisutna imunodeficijencija (stečena, urođena, uvjetovana lijekovima)?

Besteht bei dem Impfling eine Immundefizienz (erworben, angeboren, durch Medikamente bedingt)?

Da (Ja)

Ne (Nein)

2. Je li osoba koja se cijepi u posljednjih 6 tjedana primila imunoglobulin (gamaglobulin) ili krv putem tranfuzije?

Hat der Impfling in den vergangenen 6 Wochen Immunglobulin (Gammaglobulin) erhalten oder wurde eine Bluttransfusion vorgenommen?

Da (Ja)

Ne (Nein)

3. Je li osoba koja se cijepi u prošlosti patila od ileusa crijeva?

Hatte der Impfling in der Vergangenheit einen Darmverschluss?

Da (Ja)

Ne (Nein)

4. Ima li osoba koja se cijepi trenutno proljev ili povraćaj?

Leidet der Impfling zurzeit unter Durchfall und/oder Erbrechen?

Da (Ja)

Ne (Nein)

Želite li znati više o cijepljenju protiv oboljenja uzrokovanih rotavirusom, pitajte liječnika koji obavlja cijepljenje.

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Rotavirus-Erkrankungen wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Na cijepljenje sa sobom ponesite knjižicu cijepljenja!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Izjava o suglasnosti*Einverständniserklärung***za obavljanje cijepljenja protiv infektivnog oboljenja probavnog sustava dojenčadi i male djece (rotavirusa)***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen infektiöse Durchfallerkrankung der Säuglinge und Kleinkinder (Rotaviren)*Ime primatelja cjepiva _____
*Name des Impflings*rođen/rođena dana _____
geb. am

Upoznat/upoznata sam sa sadržajem informativne tiskanice te sam od svog liječnika/liječnice tijekom razgovora primio/primila detaljne informacije o cijepljenju.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden. Nemam dodatnih pitanja.*Ich habe keine weiteren Fragen.* Pristajem na predloženo cijepljenje protiv oboljenja uzrokovanih rotavirusom.*Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Rotavirus-Erkrankungen ein.* Ne pristajem na cijepljenje. Obaviješten/obaviještena sam o mogućim negativnim posljedicama odbijanja ovog cjepiva.*Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.*Napomene _____
*Vermerke*Mjesto, datum _____
*Ort, Datum*_____
Potpis primatelja cjepiva ili
njegova skrbnika
*Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten*_____
Potpis liječnika/liječnice
Unterschrift des Arztes/der Ärztin